

REVISTA PRESEI

BULETIN SĂPTĂMÂNAL AL DIRECȚIUNII PRESEI ȘI INFORMAȚIILOR
DIN MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

Nr. 36.

Joi, 7 Noembrie 1935

S U M A R :

I. PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

	Pag.		Pag.
a) DINASTIA :		d) ECONOMIE ȘI FINANȚE :	
Presa franceză	186	Presa franceză	187
„ iugoslavă	186	„ sovietică	187
b) POLITICA INTERNĂ :		e) FOLKLOR :	
Presa austriacă	186	Presa elvețiană	187
„ maghiară	186	f) DIVERSE :	
c) POLITICA EXTERNĂ :		Presa engleză	187
Presa polonă	186	„ franceză	187
		„ sovietică	187

II. CONFLICTUL ITALO-ABISINIAN

	Pag.
Presa franceză	189
„ italiană	190
„ engleză	190
„ germană	191
„ sovietică	191
„ elvețiană	192
„ austriacă	192
„ polonă	193
„ iugoslavă	193

III. POLITICA EXTERNĂ A POLONIEI

Presa engleză	194
„ franceză	194
„ elvețiană	194
„ polonă	194
„ bulgară	195
„ maghiară	195

IV. DUPĂ PLEBISCITUL DIN GRECIA

	Pag.
Presa maghiară	196
„ engleză	196
„ franceză	196
„ austriacă	197
„ polonă	197
„ bulgară	197

V. PROBLEMELE EUROPEI CENTRALE

Situația internă a Austriei	197
Consiliul economic al Micii Înțelegeri	198
Reînarmările Ungariei și Germaniei	198
Politica externă a Ungariei	199

PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

DINASTIA

Presa franceză.

LA TRIBUNE DES NATIONS din 31 Octombrie, sub titlul: „O mare sărbătoare“, scrie:

„Zilele trecute a fost o mare sărbătoare în Castelul Peleş, ale cărui splendide grădini se întind pe admirabilele povârnişuri ale Sinaiei. Marile saloane, ale căror ferestre se deschid pe aceste privelişti incomparabile, erau pline de flori. Se sărbătorea a 42-a aniversare a M. S. Regelui Carol II. Intreaga Familie Regală era grupată în jurul Suveranului şi toţi membrii guvernului veniseră să prezinte M. S. Regelui felicitările lor.

„Un mare dejun a fost oferit în Castelul Peleş şi câteva toasturi, respectuos de discrete dar călduroase în entuziasmul lor, au reuşit să dea Suveranului vibranta mărturie a adâncii popularităţii de care se bucură pe lângă toţi reprezentanţii poporului român“.

Dintr'un articol al d-rei Elena Văcărescu, publicat în LE FIGARO din 30 Octombrie, cu prilejul aniversării M. S. Regina Maria, redăm următorul pasaj:

„Regina Maria nu-şi pierde niciodată vremea. Din cei dintâi ani ai venirii Sale în România, a îndeplinit cea mai grabnică dintre îndatoriri, înzestrând ţara şi monarhia cu copii superbi, plini de viaţă şi înţelepţi ca Ea. În umbra lăsată de personalitatea legendară a Carmen-Sylvei, însuşirile ei s'au vădit cu strălucire. După Regina Elisabeta, creatură visătoare şi poetă ilustră, a urmat o Regină tot artistă, dar şi o Regină de acţiune, pe care o vom vedea în timpul neutralităţii României, sprijinind hotărîtor, avântul poporului către îndeplinirea ţelului său naţional şi către Franţa, care o cheamă alături de ea. Lupta în cele din urmă a început, şi nu numai cu armatele care încercuiesc frontierele, ci şi cu forţele elementare ale firii. Frigul şi zăpada învăluesc soldaţii care nevoind să cedeze se retrag în cele din urmă colţuri ale patriei lor. Iaşii devin un oraş de eroism şi de durere, neobosită, ca toţi Românii, în tristul decore unde domneşte foamea; surâzătoare, veşnic neobosită. Regina a intrupat curajul şi a împărţit mângâierea. Astfel a văzut-O Robert de Flers, care a fost între Franţa şi România simbolul de neuitat al unei nestrămutate prietenii: el lauda simţul de jertfă şi sufletul acestei Auguste infirmiere care, dăruind bolnavilor bunătăţi dobândite cu mari sacrificii, îşi învăluia întotdeauna grijile cu bună voie şi blândeţe“.

LA LIBERTÉ, cu aceeaşi dată, scrie:

„România sărbătoreşte azi, cu afecţiune şi respect, a 60-a aniversare a M. S. Regina Maria. Franţa, care nu uită, cum în timpul războiului Suverana a întruchipat curajul şi a împărţit consolare, se închină cu o respectoasă emoţie, în faţa M. S. Reginei Maria şi a Familiei Regale, inseparabile în recunoştinţa întregului popor român“.

Presa iugoslavă.

Sub titlul „Romanticele palate româneşti“, revista iugoslavă ILUSTROVANI LIST publică în ultimul ei număr, pe o pagină întreagă, un articol datorit d-lui Z. Tomići, asupra palatelor şi castelelor Familiei Regale.

Autorul se ocupă în primul rând de Castelul Peleş, asupra comorilor de artă ale căruia insistă în mod special. De asemenea, articolul se ocupă de Castelul dela Bran şi de Palatul M. S. Regina Maria dela Balcic.

Articolul este documentat cu următoarele ilustraţii: o vedere generală a Castelului Peleş, Castelul dela Bran, Palatul dela Balcic şi o vedere de interior din acest Palat.

POLITICA INTERNĂ

Presa austriacă.

În numărul din 3 Noembrie REICHSPOST, sub titlul: „Înăsprirea divergenţelor de opinii în România“, anunţă din Bucureşti că Comitetul Partidului Naţional-Tărănesc a hotărît să nu ţină seamă de interdicerea guvernului de a manifesta în ziua de 14 Noembrie.

Presa maghiară.

MAGYARSAG din 3 Noembrie relatează din Bucureşti că România a cerut Franţei un credit de două miliarde lei. Creditul l-ar acorda industria grea franceză, sub formă de furnituri militare, livrabile în termen de trei ani.

În continuare ziarul scrie că membrii cabinetului, mai apropiaţi d-lui prim-ministru Tătărescu, lucrează la întocmirea Mesajului care va fi citit de M. S. Regele la deschiderea Parlamentului. În cercurile bine informate — zice ziarul — se afirmă că Mesajul se va ocupa în primul rând cu situaţia internaţională şi cu raporturile de politică externă, apoi va invita populaţia ţării la pacea internă şi va arăta şi măsurile pe care guvernul le găseşte necesare în interesul înzestrării armatei.

POLITICA EXTERNĂ

Presa polonă.

KURJER PORANNY din 2 Noembrie, ocupându-se de raporturile româno-polone, publică un articol în care polemizează cu d-l prof. Stronski, în legătură cu articolul apărut în KURJER WARSZAWSKI din 25 Octombrie 1935, sub titlul: „Ce-i cu România? Între altele ziarul scrie:

„Articolul d-lui Stronski este foarte puţin clar. Opinia publică neinformată ar putea avea impresia că, între Polonia şi România există raporturi rele şi divergenţe de interese, şi că pricina acestui lucru ar fi politica polonă. Autorul uită că acela care a iniţiat politica unei colaborări strânse cu România — atunci când anumite cercuri din jurul d-lui Stronski aveau diferite opinii asupra acestei chestiuni — a fost Mareşalul Pilsudski, care a consacrat acestei probleme o deosebită atenţie şi sollicitudine.

„Alianța cu România, ca element al politicii externe polone, ne-a fost lăsată de Mareșal ca moștenire politică. Acest lucru își găsește expresie în toate declarațiile noastre oficiale, precum și în eforturile în vederea menținerii unui contact cât mai deplin cu România“.

Autorul articolului evidențiază apoi „rolul Poloniei“, la normalizarea raporturilor româno-sovietice, și adaugă:

„Guvernul polon a tins consecvent la normalizarea raporturilor sovieto-române, ceea ce, în convingerea sa, ar trebui să consolideze pacea în Europa răsăriteană. Această orientare permanentă a politicii polone, este cunoscută îndeobște, și numai factorii dușmani Poloniei își dau silința să pună la îndoială acest lucru tocmai în scopul de a sabota alianța româno-polonă“.

ECONOMIE ȘI FINANȚE

Presa franceză.

LA TRIBUNE DES NATIONS din 31 Octombrie publică un articol al d-lui profesor Leon, subsecretar de Stat la Ministerul de Industrie și Comerț, intitulat: „Pentru o politică a intereselor franco-române“.

„Acest articol al eminentului economist român, adaugă ziarul, prezintă, cu atât mai mult interes, cu cât ideile care sunt atât de magistral expuse, sunt tocmai acele care servesc ca directive în tratativele economice actuale între Franța și România, tratative care trebuie să ajungă la un acord de o înaltă importanță politică“.

Presa sovietică.

Revista sovietică ZA RUBEJOVN (PESTE IIO-TARE), publică următoarele asupra convențiunii comerciale româno-germane, de curând încheiată:

„La data de 7 Septembrie a. e., guvernul român a urcat toate taxele de import al mărfurilor cu 14 la sută. Măsură aceasta a provocat imediat represalii din partea altor țări, între care și din partea Germaniei. La începutul lui Septembrie, România, din considerente de politică internă, a încheiat cu Germania o convențiune suplimentară, care a pus România în situație de dependență față de Germania, care a acceptat în schimb urcarea tarifelor vamale.

„Conform acestei convențiuni, prin care s'a aranjat modalitatea plăților și contingentele de export și import, românii nu vor vedea niciodată niciun ban în valută străină, iar nemții devin intermediari pentru vânzarea mărfurilor românești, încașând și valuta străină, obținută după vânzare. Numai câștigurile ce se vor realiza din vânzarea produselor de petrol, se vor vărsa Băncii Române. Dar acești bani sunt destinați pentru plata cupoanelor împrumuturilor ante și postbelice și datoriilor vechi comerciale. Germanii obțin de asemenea dreptul de privilegiu pentru cumpărarea cantităților mari de produse de petrol și a întregii exploatațiuni a cuprului. Germanii au și cumpărat în România până acum 19 mii de vagoane de grâu, în valoare de circa 2 milioane de lire sterline, pe care imediat l-au vândut la Londra și Rotterdam, primind în bani costul grâului astfel vândut.

„In același timp, Germania a căpătat și o largă piață de desfacere a mașinilor construite în Germania. Astfel, cu ajutorul unei părți a burgheziei fascizate românești, care a fost îmboldită se cedeze la creșterea curentului de nemulțumire a muncitorilor, și care pe dealtă parte s'a intimidat în fața expectativei de expansiune germană în Balcani și în Sud-Estul european Germania a reușit să atragă România în cursă, silind-o să încheie o convențiune oneroasă, urmările căreia nu vor întârzia să se arate în situațiunea internă și externă a țării“.

FOLKLOR

Presa elvețiană.

In numărul din 28 Octombrie DER BUND publică un articol de d. F. E. Gruber, din București, în care descrie târgul de fete de pe muntele Găina din Transilvania.

După ce face o descriere literară a acestei „tradiții“, autorul articolului constată că flăcăii nu prea sunt dornici să se însoare. Este un semn că criza economică a pătruns până la ei.

DIVERSE

Presa engleză.

GREAT BRITAIN AND THE EAST din 31 Octombrie anunță că podul de peste Nistru, între Tighina și Tiraspol, a fost deschis pentru comunicațiile de pasageri și de mărfuri. Dar ziarul crede că nu va fi un mare trafic comercial între Rusia și România, deoarece ambele țări sunt țări agricole, care exportă cam aceleași materii prime.

„Cât privește circulația pasagerilor, ea va fi de asemenea anevoioasă, scrie ziarul, din cauza restricțiilor impuse de autoritățile sovietice pentru acordarea vizelor necesare“.

Presa franceză.

LA TRIBUNE DES NATIONS din 31 Octombrie, sub titlul: „Splendida primire făcută d-lui Paul Reynaud în România“, publică un interview cu fostul ministru de finanțe.

După ce face un rezumat al conferinței ținută la București, d. Reynaud dă câteva amănunte asupra situației economice din România. La declarațiile d-lui Reynaud, ziarul adaugă următoarele comentarii:

„Acestea sunt cuvintele fostului ministru al finanțelor. El a adus din călătoria sa cele mai agreabile impresii. Poporul român — a spus d-sa — este foarte inteligent și sensibil. Este o plăcere să simți sufletul românesc atât de aproape de cel francez. D. Paul Reynaud a avut acest sentiment atât în conferințele și întrevederile sale particulare, cât și la banchetul dat în onoarea sa la Ministerul Afacerilor Străine. Toate partidele politice erau reprezentate: Nu este nimic mai semnificativ decât această uniune sacră, imediat ce este vorba pentru prietenii noștri români, de a aelama Franța“.

Presa sovietică.

IZVESTIA din 20 Octombrie 1935, relatând solemnitățile inaugurării podului dela Tighina și a reluării traficului direct de cale ferată între România și Uniunea Sovietică, publică următoarea corespondență din Tiraspol:

„Eri, a avut loc inaugurarea solemnă a traficului direct de cale ferată sovieto-român peste Nistru. La ora 12 trenul în care se afla delegația sovietică, împodobit de drapelul sovietic și românesc, s'a apropiat de podul de peste Nistru. Pe malul drept s'a oprit trenul românesc, care a plecat din Tighina.

„Președintele delegației sovietice, Rudai și președintele delegațiunii române, Tabacovici au tăiat panglicele roșii dela ambele capete ale podului.

„Solemnitatea deschiderii comunicației directe a atras foarte multă lume. O mulțime imensă de locuitori din Tighina s'a adunat pe malul drept al Nistrului

„In mijlocul podului, d. Tabacovici a salutat în cuvinte calde delegațiunea sovietică:

„Solemnitatea inaugurării traficului direct de cale ferată dintre U. R. S. S. și România nu este o simplă formalitate — este un simbol de consolidare a raporturilor de amiciție între cele două popoare mari. Inaugurarea comunicației de cale ferată este un aport puternic la acțiunea pentru pace pe care o duc popoarele U. R. S. S. și România.

„D. Tabacovici mulțumește delegațiunii sovietice și personal pe tov. Rudâi, pentru energia și munca depusă în opera de reluare a comunicației feroviare. Tov. Rudâi a pronunțat un discurs de răspuns:

„Sărbătorim astăzi încheierea lucrărilor de restaurarea podului și deschiderea comunicației de cale ferată. Inaugurarea comunicației este, după cum e just, a obiectat d. Tabacovici, un mare aport la opera împrietenirii celor două mari popoare. In momentul în care primejdia războiului se arată clar în fața lumii întregi, inaugurarea legăturii de cale ferată arată aici sentimentele de prietenie care leagă progresele U. R. S. S. și României. Ea va consolida colaborarea între noi, va contribui la apropierea între cei care activează la căile ferate și va servi ca un exemplu bun de urmat pentru alte popoare. Evenimentul de astăzi, dovedește încăodată că noi am obținut succese considerabile în opera de menținere a păcii. Prin dezvoltarea și în viitor a raporturilor pașnice între noi, vom întări și mai mult prietenia ce s'a legat.

„După terminarea discursurilor s'a început examinarea podului. Reprezentanții sovietici fiind invitați de membrii delegațiunii române, au trecut pe malul drept al râului. Podul, de o lungime de mai bine de 300 metri, este amenajat pentru o linie dublă de cale ferată. Partea de jos a podului va servi pentru trecerea vehiculelor.

„După examinarea podului, delegațiunea sovietică a fost invitată de d. Tabacovici să ocupe locuri în trenul românesc. Ambele trenuri — cel sovietic și cel românesc — au pornit împreună în direcția Tiraspolului. Trenurile treceau lângă grădinile perfecte ale colhozurilor moldovenești. Zeci, sute de gospodari, colectivi au mers alături pe biciclete sau călări pe caii superbi și bine hrăniți ai colhozurilor. Aproape de linia ferată o brigadă de tractoare ale colhozului „Perecopul roșu“, termină lucrările de toamnă la câmp. Priveliștea neobișnuită pentru străini, a stării înfloritoare a colhozurilor a atras atenția delegațiunii române. In gara Tiraspol, reprezentanții României au exprimat admirația lor pentru lucrările efectuate de autoritățile sovietice, pentru asigurarea regularității comunicației de cale ferată.

„La ora 5, tov. Rudâi a dat în onoarea delegațiunii române, un dîneu, cu ocazia inaugurării comunicației de cale ferată între Uniunea Sovietică și România. La dîneu, d. Tabacovici și tov. Rudâi au rostit discursuri de salut“.

VISTI, organul partidului comunist din Ucraina Sovietică, publică următoarele impresiuni dela meetingul de aviație din ziua de 27 Octomvrie:

„Astăzi, a avut loc la București, meetingul internațional de aviație la care au luat parte trei nave aeriene sovietice, în frunte cu „A. N. T.-14“. La aerodrom s'a adunat o mulțime de aproape 100.000 spectatori, dintre care mulți au venit din provincie. Cu toate că România, Polonia, Cehoslovacia și Iugoslavia, au fost reprezentate prin cele mai frumoase avioane, pilotate de aviatori eminenți, atenția cea mare a fost arătată avioanelor, piloților, parașutiștilor și parașutistelor sovietice.

„După ce piloții români și cehoslovaci, care au arătat o mare îndemânare, au efectuat sboruri în grup și individuale, s'a ridicat în aer gigantul sovietic „A. N. T.-14“, alături de care organizatorii meetingului, au lăsat să sboare și un mic gragat, tip „purice“.

„După acest sbor demonstrativ s'au înălțat toate trei avioane sovietice cu parașutiști. Aviatorii, după ce au făcut câteva tururi deasupra aerodromului, au aruncat pe parașutiști. Din cauza timpului rău (viteza vântului atingea 9 metri pe secundă), organizatorii au fost siliți să amâne lansarea parașutistelor pentru câteva zile. Cu toate condițiunile atmosferice neprielnice, lansarea parașutistelor a avut mare succes. Parașutiștii sovietici au fost ovaționați de public.

„In sborurile individuale au arătat o deosebită îndemânare pilotul român Cantacuzino și aviatorul cehoslovac Novak.

„Cu puțin înainte de a se termina meetingul, mulțimea a rupt cordoanele și s'a adunat în jurul avioanelor sovietice. Mii de oameni au alergat din toate colțurile terenului.

„Sosirea escadrilei sovietice a produs o mare valvă, atât la București, cât și în întreaga țară. Președintele Federației internaționale aeronautice, prințul Bibescu, a dat o recepție în onoarea șefilor delegațiunilor străine, care au luat parte la meeting.

„Tovarășul Gorșenin, șeful delegațiunii aviatorilor și a parașutiștilor sportivi sovietici, care au participat la meetingul internațional de aviație dela București, precum și toți participanții au subliniat în fața reprezentanților presei, organizarea perfectă a meetingului internațional. In deosebi ei au stăruiat asupra meritelor Președintelui Federației internaționale aeronautice, prințul Bibescu și ale ajutorului său, colonelul Popovici“.

PRAVDA, cu data de 31 Octomvrie, publică următoarea corespondență din București:

„Partea oficială a vizitei delegațiunii care a participat la meetingul de aviație la București s'a încheiat printr'o recepție serală, dată de către reprezentanța politică sovietică, în onoarea aviatorilor și a parașutistelor. Au asistat vreo 300 de persoane. Guvernul român a fost reprezentat prin ministrul aviației, d. Caranfil și subsecretarul de Stat la externe, d. Savel Rădulescu. Au mai asistat miniștrii Franței, Cehoslovaciei și Poloniei. De asemenea și toate delegațiunile de aviatori.

„Aviatorii români au arătat o mare atenție oasepeților sovietici. In ziua de 28 Octomvrie, aviatorii români au organizat un dîneu în onoarea delegațiunii aviatorilor sovietici. Presa română continuă să publice numeroase corespondențe, articole și clișee în legătură cu vizita făcută de escadrila de avioane sovietice în România“.

PRAVDA din 1 Noemvrie, sub titlul „Intoarcerea din București a delegațiunii aviatice sovietice“, publică următoarele:

„Astăzi, la ora 3 p. m., delegațiunea aviatice sovietică s'a înapoiat la Odesa, venind din România.

„In ajunul plecării din București, parașutistele au executat perfect de bine lansarea în grup cu parașute.

„Conducătorul delegațiunii, tov. Gorșenin, împărțându-ne impresiunile dela meetingul de aviație dela București, relevă primirea ospitalieră făcută delegațiunii sovietice în România. Toți membrii delegațiunii au fost decorați cu insignele de onoare ale Aeroclubului Regal al României“.

CONFLICTUL ITALO-ABISINIAN

Presa franceză.

In numărul din 1 Noembrie, ziarul EXCELSIOR referindu-se la svonorile după care între Franța și Anglia ar exista divergențe de vederi în legătură cu conflictul italo-abisinian, enumără problemele ridicate de acest conflict și în care, după părerea sa, guvernele din Londra și Paris sunt de acord.

„Astfel — scrie EXCELSIOR — Londra și Parisul au o concepție identică despre pace și securitate. Ele au interes comun ca situația din Marea Mediterană să nu fie modificată. Ele urmăresc, dimpotrivă o consolidare a situației actuale.

„Nici Anglia, nici Franța, nu pot lăsa să continue primejdia unor viitoare complicațiuni în Africa Orientală, care sunt tot atât de mari pentru posesiunile franceze din Africa, ca și pentru siguranța comunicațiilor imperiului britanic.

„Franța și Anglia își întemeiază politica pe asistența mutuală în cadrul Societății Națiunilor și urmăresc să readucă la Geneva Statele care nu mai fac parte din Societatea Națiunilor, iar niciodată să excludă vreun Stat care se află în organizațiile dela Geneva.

„De asemenea, ambele țări nu vor să vadă prelungindu-se un conflict care provoacă perturbări economice și financiare, care, la rândul lor, pot duce la turburări de natură socială“.

In numărul din 1 Noembrie, L'ACTION FRANÇAISE speră că d. Laval și Sir Samuel Hoare vor găsi o soluție care să poată pune capăt conflictului italo-abisinian.

„Totuși, scrie ziarul, examinarea situației actuale nu ne face să fim prea optimiști. Cu prețul multelor eforturi, o politică rezonabilă izbutise să readucă Italia pe calea cea bună. Toate forțele rele s'au întrunit și se străduiesc să o svârle de pe drumul bun. Ele au reușit să sgduie edificiul ridicat cu atâtea greutate. Chestiunea cea mai importantă este de a ști dacă ele vor parveni să-l distrugă“.

LE JOURNAL, cu aceeași dată, relevă voința de cooperare a Angliei și a Franței, care va avea de suferit o încercare foarte delicată. După ce reaminteste faptul că Franța a fost aceea care a luat inițiativa plasării chestiunii asistenței mutuale pe planul de ansamblu, ziarul arată că experții francezi la Londra vor trebui să pregătească conferința navală, subiect important care se leagă strâns de actualele preocupări.

LA REPUBLIQUE din 2 Noembrie, publică în legătură cu vizita ziaristului de Brinon la Berlin, care precum se știe nu a încetat de a pleda necesitatea unei înțelegeri franco-germane, următorul articol al d-lui Pierre Dominique:

„Conflictul anglo-italian nu este pe cale de aplanare. Până la ce punct vom merge în direcția spre care ne-am orientat? De pe acum presa italiană ne pune alături de Anglia. Incerca-vom oare mâine să înfometăm Italia, în timp ce Germania îi va procura cele necesare?

O nouă întrebare nu mai puțin gravă: Ce vom face dacă mâine se ivește un conflict germano-rus?

Pertinax lasă a se înțelege în ECHO DE PARIS, că Franța ar fi datoare să intervină cu orice preț, arătând primejdiile unui imperiu hitlerist care s'ar extinde până în Asia. Fără a nega forța argumentului ne întrebăm: ce gândește poporul francez? El nu a fost consultat dacă acceptă eventual în cazul unui conflict anglo-italian de a porni în războiu contra Italiei; iar în cazul unui conflict germano-rus, de a intra în războiu contra Germaniei. Incă odată ce gândește poporul francez?

LA LIBERTÉ din 2 Noembrie publică un articol, intitulat: „Pactul împotriva Franței“, și semnat de către d. Raoul de Nolva, în care se spune:

„In ochii francezilor este evident că Pactul Societății Națiunilor funcționează pe deplin, nu numai împotriva Italiei, ci și împotriva noastră. Sancțiunile votate vor da o nouă lovitură balanței noastre comerciale, pe când piețele engleze vor câștiga. Lira sterlină va beneficia de acest fapt, iar francul va scădea.

„Oricine consideră prietenia franco-britanică drept un element de echilibru indispensabil în Europa și în lumea întreagă, va regreta că bariere de neînvinș n'au fost puse la timp, pentru ca cruciada engleză în favoarea Statului quo-mediteranean, să nu ne înroleze, fără voința noastră, într'o expediție cu rezultate periculoase și care, oricum s'ar termina, nu poate să fie spre folosul Franței“.

Ocupându-se de discursul ținut de d. Baldwin în fața Societății de pace internațională, relativ la problema orientării politicii generale a Angliei, LE TEMPS din 2 Noembrie subliniază declarația solemnă de deplină lealitate a Angliei față de Societatea Națiunilor.

„D. Baldwin a făgăduit din nou că Anglia își va îndeplini toate obligațiunile sale internaționale, a afirmat că niciuna dintre vechile prietenii ale Angliei nu va avea de suferit în urma actualei erize și că diferendul dintre Italia și Societatea Națiunilor nu va putea întuneca prietenia anglo-italiană“, adaugă LE TEMPS.

„Să acceptăm, — continuă marele ziar parisian, — această asigurare, mărturisind nădejdea fermă că prudența și măsura în fapte a Mării Britanii vor sfârși prin a înlătura orice primejdie de complicații internaționale“.

PETIT PARISIEN din 2 Noembrie scrie:

„Cum fidelitatea Franței față de pactul Societății Națiunilor nu s'a desmintit niciodată, d. Laval nu a încercat nicio greutate pentru a declara lui Sir Samuel Hoare, că este de acord să aplice loial mecanismul sancțiunilor, continuând în același timp opera de conciliere“.

„In orice caz, adaugă ziarul, amenințările unei conflagrații generale care, nu mai departe decât acum câteva săptămâni, apăsau asupra lumii, sunt de acum înainte înlăturate“.

EXCELSIOR notează că discuțiunile d-lor Laval-Hoare, au confirmat soliditatea colaborării franco-britanice.

„Roma arată oarecare nervositate, constată EXCELSIOR, dar guvernul italian trebuie să fie încredințat că

această colaborare se va exercita într'un sens de împăciuire“.

In legătură cu propunerea premierului belgian de a se da Franței un mandat de mediatore din partea Societății Națiunilor, PETIT PARISIEN din 3 Noembrie scrie:

„Delegații din 54 de țări au conferit d-lor Laval și Hoare un mandat moral de a continua inițiativele lor în favoarea păcii. Faptul grav și inexorabil al sancțiunilor nu mai poate fi înlăturat, dar aceste 15 zile ce mai rămân până la punerea lor în vigoare, vor fi, poate, întrebuințate cu folos“.

ECHO DE PARIS, scrie în aceeași privință, sub semnătura lui Pertinax:

„D. Van Zeeland a repetat avertismentul către cei ce ar încerca să întreprindă ceva în dosul Societății Națiunilor.

„Baronul Aloisi, pare să fi făcut lui Sir Samuel Hoare avansuri în vederea reluării negocierilor pentru o reglementare pacifică. Dar, atât de mare este prăpastia între revendicările Italiei și ceea ce poate da Geneva, încât se impune să fim sceptici“.

Presă italiană.

Ziarul POPOLO D'ITALIA din 30 Octomvrie publică un articol în care scrie că Anglia și Franța au declarat că prietenia pe care o au pentru Italia, trebuie să se supună și să respecte Pactul. La rândul său, Italia, declară că cu toată prietenia ce o leagă de aceste țări, trebuie să sacrifice aceste prietenii intereselor sale naționale.

„Scopul sancțiunilor ce se aplică împotriva Italiei, este de a lovi centrele vitale ale muncii și producției, luând astfel Italiei mijloacele de acțiune: armele și banii.

„Față de aceste măsuri, Italia opune două feluri de rezistențe: naturală și voită. Această rezistență voită este făcută din disciplină, sacrificiu și tehnică. Schimburile comerciale sunt reciproce: țările care nu cumpără produse italiene, nu vor putea vinde nici produsele lor Italiei.

„Italia va organiza o puternică restricțiune și disciplină a consumului.

„Va trebui deci: să se reducă cauzele ieșirii aurului din țară; eliberarea economiei naționale de furniturile unor țări, înlocuindu-le cu acelea al altor țări mai sigure; organizarea economiei naționale“.

Ziarul STAMPA din 30 Octomvrie scrie că Italia va trebui să se lege, din punct de vedere economic, cu acele țări care au rezistat presiunilor Angliei. Italia va îndrepta traficul său către acele țări care nu au aderat la măsurile luate împotriva ei“.

IL RESTO DEL CARLINO din 31 Octomvrie scrie că sancțiunile aplicate contra Italiei nu vor lovi armatele care luptă, ci vor lovi poporul, femeile, copiii, munca și vicața.

Sub titlul „Apărare și represalii“, ziarul POPOLO D'ITALIA, cu aceeași dată, scrie că Italia se angajează într'o luptă decisivă. Poporul italian va deosebi în mod definitiv pe prieteni de dușmani. Italia organizează apărarea și represaliile contra acelor care aplică sancțiunile hotărâte la Geneva.

IL GIORNALE D'ITALIA din 1 Noembrie scrie că soluția sancțiunilor nu mai interesează astăzi Italia. Guvernul italian și-a fixat deja atitudinea, hotărând să lupte atât timp cât îl vor ajuta forțele lui naționale.

„Sancțiunile ce se vor aplica contra Italiei vor avea ca urmare o reacțiune imediată“, *încheie ziarul.*

Comentând discursul d-lui Baldwin, GIORNALE D'ITALIA din 2 Noembrie scrie că în acest discurs se repetă aceeași temă: prietenia tradițională italo-engleză, fidelitatea față de Pact etc.:

„Aceste lucruri — adaugă ziarul — nu spun nimic nou, ele caută să apară ca un alibi pe care guvernul englez vrea să-l creeze față de Europa“.

Ocupându-se de chestiunea sancțiunilor hotărâte contra Italiei, ziarul TRIBUNA din 1 Noembrie anunțează propunerea Nr. 3 a Societății Națiunilor, relativă la sancțiuni și spune că această propunere consistă în boicotul mărfurilor italiene. Propunerea Nr. 4 interzice exportarea în Italia a produselor necesare la fabricarea materialului de războiu.

„Asta nu ar însemna — scrie ziarul — că Statele care au aderat la sancțiuni acceptând propunerea Nr. 3, de a nu cumpăra nimic din Italia, și-ar rezerva facultatea de a vinde Italiei alte produse decât materiile prime necesare fabricării materialului de războiu. Italia răspunde, declarând că nu va cumpăra nimic dela cei ce nu au acceptat să cumpere ceva din Italia“.

GIORNALE D'ITALIA dă următoarele precizuni în numărul cu aceeași dată:

„Se va putea vorbi chiar de denunțarea tratatelor de comerț. Aceste tratate vor fi denunțate automat în urma unei inițiative care nu aparține Italiei“.

Ziarul amintește că „există un monopol pentru cărbune, cositor și nikel, și că pentru bumbac funcționează un institut central însărcinat cu cumpărăturile din străinătate. Acest lucru se întâmplă și cu lână, cu produsele de fier, cu minereurile de fier și cu uleiurile minerale. Instituțiile respective au funcționat până acum ca organe unitare de cumpărare. În curând ele vor funcționa ca organe centrale pentru controlarea importului“.

Presă engleză.

In numărul din 1 Noembrie TIMES se ocupă de reluarea lucrărilor Societății Națiunilor, cu privire la aplicarea sancțiunilor în conflictul italo-abisinian.

Marele ziar londonez crede că este puțin probabil să se producă noi propuneri la Geneva și adaugă:

„Scopul principal al prezenței lui Sir Hoare la Geneva este de a manifesta unitatea și continuitatea guvernului englez în politica sa de până acum.

„In cazul când se va ivi prilejul, ministrul britanic al Afacerilor Străine va face declarații cu scopul de a risipi orice bănuială, după care guvernul englez ar fi gata să-și schimbe atitudinea de până aci și să ia în considerație propuneri îndoielnice care ar tinde la un acord realizat în afara Societății Națiunilor.

„Dacă prilejul pentru o asemenea declarație nu se va ivi, prezența lui Sir Samuel Hoare la Geneva, în momentul când se va lua hotărârea definitivă cu privire la aplicarea sancțiunilor, va dovedi că politica urmată de delegația britanică, este politica întregului guvern englez, fără deosebire de grupări sau persoane“.

TIMES afirmă apoi că diferitele consfătuiri franco-britanice din ultimele zile nu au dus la niciun rezultat utilizabil, bazat pe un compromis și precizează:

„Conversațiile din Paris au cuprins două faze. S'au discutat întâiu sugestiile italiene, care prevedeau desmembrarea Abisiniei și controlul italian asupra celei mai mari

părți a acestei țări. Experții francezi și englezi au fost nevoiți să recunoască că sugestiile italiene sunt incompatibile cu prevederile pactului, că guvernul abisinian nu le va lua în considerare și că nu pot deci servi ca bază de negocieri.

„Aceste discuții au dus, în mod fatal, la reluarea recomandărilor comitetului de cinci și la propunerile conferinței tripartite dela Paris din luna August.

„Experții au luat în considerare o serie de concesiuni practice, făcute ambelor părți, sub forma unui schimb de teritorii. Astfel, Italia ar primi părți din teritoriul limitrof al Abisiniei, cedând în schimb Abisiniei un port la mare și, pe cât posibil, un coridor, care ar trece prin teritoriul italian.

„Totuși, nu s'a putut realiza niciun acord definitiv asupra acestor chestiuni și toate speranțele de succes au fost distruse în urma primirii pe care Roma a rezervat-o acestor contra-sugestii ale experților anglo-francezi“.

Intr'o telegramă din Roma TIMES relevă tonul foarte dârz, față de Societatea Națiunilor, al discursului de ieri al d-lui Mussolini, arătând că această manifestare a surprins pe cei care sperau într'o apropiată rezolvare a conflictului dintre Italia și Societatea Națiunilor.

Ziarele britanice din 2 Noembrie manifestă în genere părerea că în urma conversațiilor dela Geneva, dintre d-nii Laval și Hoare, colaborarea ambelor State, pentru rezolvirea conflictului italo-abisinian, a fost din nou consolidată.

DAILY TELEGRAPH anunță din Geneva:

„D. Laval a dat din nou ministrului de externe britanic asigurări că bazele navale franceze vor fi puse la dispoziția flotei engleze în cazul unui atac al forțelor navale britanice în Marea Mediterană.

„In urma acestor asigurări lucrările din Londra ale experților francezi și englezi vor putea progresa mai repede și mai ușor.

„In general, se crede la Geneva că în momentul de față nu există nicio bază de negocieri cu Italia“.

TIMES anunță că reprezentanții francezi și englezi din Geneva sunt de acord asupra punctului că, pentru moment partea principală a programului comun franco-englez, constă în a sprijini Societatea Națiunilor, spre a se evita orice acorduri în afară de Geneva. In ce privește conflictul italo-abisinian, ziarul adaugă:

„In niciun caz Franța și Anglia nu vor lua în viitor hotărâri fără a se fi consultat în prealabil“.

Presa germană.

In numărul din 1 Noembrie, ziarul GERMANIA ocupându-se de lucrările Societății Națiunilor cu privire la conflictul italo-abisinian, scrie între altele:

„Eforturile în vederea conciliațiunii vor fi probabil continuate și după sosirea baronului Aloisi. Dar, din motive de politică internă, d-nii Hoare și Laval, vor trebui să se arate mai puțin concilianți.

„Nimeni nu speră în rezultate pozitive“.

Ziarul NACHTAUSGABE afirmă: „Numai împrejurările vor decide cine va fi învingător la Geneva. Anglia și Franța vor trebui să arate măsura în care sunt în stare să acționeze. Italia nu este atât de slabă încât să fie constrânsă a semna condițiunile unei păci dictate, chiar dacă aceste condiții ar cuprinde concesiuni teritoriale în Abisinia.

Presa germană înregistrează încetinirea operațiilor militare în Abisinia. (VOELKISCHER BEOBACHTER în reportajul intitulat „Inaintarea italienilor lentă, fără rezultate hotărâtoare“).

Mussolini pare să-și menție intransigența și nepăsarea (articolul „Puțin ne pasă de toate“ din D. A. Z. din 1 Noembrie). Aceasta ar fi o consecință a convingerii majorității cercurilor diplomatice că sistemul sancțiunilor, la cunâr și tardiv, nu poate opri Italia care se pregătește febril pentru rezistență, prin proclamațiile de economie ale Duceului.

Totuși Anglia nici ea nu poate tolera instalarea hegemoniei italiene în Abisinia. De aci derivă creșterea îngrijorătoare a tensiunii italo-britanice, oricât ar fi ea învăluită în formule de politeță. Acest fapt se manifestă prin nemulțumirea Angliei față de retragerea unei diviziuni italiene din Lybia. Londra ar pretinde acum retragerea altor două diviziuni italiene din Lybia; flota britanică însă, continuă operațiile de concentrare militară în Mediterană. (DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG din 3 Noembrie, în articolul „Pesimism la Paris și Londra: nu există baze de negocieri cu Italia“).

Situația generală europeană e socotită ca foarte grea. Surprizele nu sunt excluse.

Tochmai surprizătoarea încetinire a expediției italiene în Abisinia, pe care FRANKFURTER ZEITUNG din 3 Noembrie o caracterizează drept „aventura abisiniană“, dă de bănuit că se pregătesc noi acțiuni diplomatice în afară de fronturile aparente de luptă. „Consecințele unor noi înăspriri — scrie ziarul — sunt incalculabile“.

Presa sovietică.

Inregistrând faptul că ofensiva italiană în Abisinia a fost întreruptă pentru un timp, Carol Radek, în numărul din 26 Octombrie, găsește că pricina acestei întreruperi rezidă în aceea că „imperialismul italian a întâmpinat greutăți mai mari decât cele la care s'a așteptat dela început“.

„Aceasta reese, scrie Carol Radek, din simplul fapt al călătoriei generalului Badoglio în Eritrea. Dacă evenimentele ar fi mers așa cum le-a prevăzut comandamentul italian și dacă nu s'ar fi simțit nevoia de a se revizui la fața locului planurile militare și organizarea armatei, de ce ar fi trebuit atunci ca însuși conducătorul armatei italiene să plece pe front?“

„Nu implică pe de altă parte nici o îndoială, spune mai departe ziaristul rus, că și momentul politic a jucat aici un mare rol. Planul strategic italian, a contat nu numai pe victoria prin arme, ci și pe descompunerea inamicului. După trădarea rasului Gugsa, comandamentul italian aștepta efectele acestui fapt asupra celorlalți rași feudali. Pe de altă parte el așteaptă și urmările atacurilor aeriene împotriva populației. Se înțelege că Italia ar fi putut exercita o presiune mai mare asupra partenerilor săi politici, în cazul când ar fi obținut chiar dela început victorii mari.

„Se știe însă, că nu există rău fără un pic de bine. De ce atunci mica pauză ce a survenit n'ar putea fi utilizată pentru „descărcarea atmosferei?“.

Examinând toate fazele tratativelor ce se duc în ultimul timp între guvernele englez, francez și italian, d. Carol Radek subliniază caracterul conciliant al răspunsului francez la nota guvernului englez, prin care s'a cerut precizarea poziției Franței în cazul unui atac împotriva flotei engleze din Mediterana, și spune:

„Chestiunea este dacă politica aceasta a Franței este

dietată de dorința Franței de a obține din partea Angliei angajamente precise ce s'au cerut prin nota guvernului francez din 5 Octomvrie, sau explicația se ascunde în faptul că Franța nu vrea să înăsprească raporturile sale cu Italia, chiar cu riscul de a strica, pentru mai mult timp raporturile cu Anglia“.

In ceea ce privește pozițiunea Angliei, Carol Radek citează părerea ziarului italian GIORNALE D'ITALIA, în sensul că guvernul englez a promis să nu întreprindă fără a consulta Societatea Națiunilor, nicio acțiune împotriva Italiei, pentru că știe că va putea obține oricând lărgirea măsurilor ce s'ar fi constatat insuficiente și modul de a le aplica.

Apoi continuă

„Sensul acțiunii ce o va întreprinde Anglia va fi în funcție de: 1) mersul evenimentelor în Abisinia; 2) succesul sau eșuarea sancțiunilor, și, în fine 3) rezultatul alegerilor în Anglia.

„In stadiul în care se află acum evenimentele, se constată o răcire simțitoare a raporturilor franco-engleze și o întărire în Marea Britanie a unor tendințe care pot fi primejdioase pentru opera de organizare a păcii“.

PRAVDA, cu data de 28 Octomvrie, într'un articol intitulat „Căutarea unui compromis între Italia și Anglia“, se ocupă de tratativele ce se duc pentru aplanarea conflictului din Abisinia și de sensul propunerilor făcute în această privință, și constată următoarele:

„Tratativele anglo-franceze întrec mult limitele unei înțelegeri provizorii în legătură cu războiul italo-abisinian. În esență, este vorba de elaborarea condițiilor în care s'ar fi putut realiza o colaborare anglo-franceză, pe un timp mai îndelungat. Faptul că convorbirile între Paris și Londra se duc paralel cu căutarea unui compromis pe contul Abisiniei, dovedește că posibilitatea unei înțelegeri anglo-franceze este strâns legată de mersul și rezultatele războiului italo-abisinian. Astfel, atât acordul anglo-francez, cât și un eventual compromis între Anglia și Italia, presupun cel puțin o „mică“ modificare a granițelor Abisiniei, care îndeplinește astfel rolul unei monede de schimb. Avem astfel în fața noastră un model caracteristic de politică internațională a imperia-lismului“.

Revista sovietică ZA RUBEJOM, în numărul din 25 Octomvrie, constată că: „Astăzi, pentru prima oară dela încheierea armistițiului, apare problema colaborării anglo-franceze, care până acum a constituit baza politicii externe a ambelor puteri“.

Presa elvețiană.

JOURNAL DES NATIONS din 1 Noemvrie scrie:

„S'au reluat desbaterile Comitetului membrilor Societății Națiunilor, dar ele n'au avut ca obiect decât anumite chestiuni prealabile la aplicarea definitivă a sancțiunilor.

„Membrii societății au discutat ieri două chestiuni.

„Prima: chestiunea menținerii contractelor încheiate cu Italia și a căror contravaloare a fost achitată în totalitate sau în parte.

„Este vorba de câteva contracte norvegiene și de comenzi de vase încheiate cu șantierul italian de guvernul Poloniei, U. R. S. S. și al Siamului.

„Această chestiune a fost discutată în cursul dimineții. Pentru comenzile achitate în întregime, s'a acceptat principiul menținerii lor, iar în ceea ce privește comenzile neachitate încă, chestiunea a fost trimisă spre studiere subcomitetului economic.

„A doua chestiune: chestiunea soldurilor active de clearing în Italia.

„Această chestiune a fost ridicată în cursul după amiezii de delegatul României, d. Vișoianu, sprijinit de delegatul Iugoslaviei, d. Subotici și de alte numeroase delegațiuni, în special de Olanda, Norvegia, Suedia și Turcia.

„Toate aceste țări care au acorduri de clearing cu Italia sunt creditoare pentru sume importante, dat fiind că este vorba de aproximativ 80 de milioane de lire pentru România și de 50 de milioane de lire pentru Iugoslavia. Aceste țări cer autorizarea de a importa mărfuri italiene până la achitarea soldului lor creditor.

„Această cerere nu se opune scopului sancțiunilor, deoarece Italia nu ar obține nicio contravaloare în devize pentru importațiuni care n'ar servi decât la stingerea datoriei.

„De aceea nu s'a ridicat vreo obiecțiune de principiu împotriva tezei expusă cu îndemănare de d. Vișoianu.

„România, Iugoslavia, Turcia și celelalte State, care au luat parte la desbateri, au declarat că vor să aplice sancțiunile fără nicio ezitare, dar se impune ca Italia să-și execute obligațiunile înainte de aplicarea sancțiunilor. E nevoie ca balanța conturilor să fie în favoarea Statelor credincioase Pactului.

„S'au ridicat obiecțiuni tehnice din partea guvernului francez și englez, cu atât mai mult cu cât aceste două State cred că nu e cert ca guvernul italian să exporte mărfuri numai pentru a se elibera de datoriile contractate în 1935 și numai pentru a nu fi declarat în culpă, și pe terenul financiar.

„E evident, totuși că adoptarea tezei Miciei Înțelegeri și Înțelegerii Balcanice ar avea, din punct de vedere al principiilor, o serioasă valoare. Această adoptare ar stabili principiul obligațiunii pentru Italia — și deci pentru toate celelalte State — de a executa contractul pe care îl impune regimul de clearing, adică principiul livrării obligatorii a mărfurilor până la acoperirea soldului debitor. Acesta este un principiu care ar putea fi invocat în mod util după terminarea războiului, relațiunile economice normale fiind restabilite.

„Chestiunea va fi rezolvată astăzi în subcomitet. Ceea ce este de remarcat în desbaterile de ieri, este că rezervele făcute de dimineață sau după amiază — rezerve mult mai puțin numeroase decât s'ar crede — nu vizează câtuși de puțin slăbirea acțiunii colective.

„Unanimitatea Statelor în vederea acordării unei dep-line eficacități sancțiunilor este perfectă“.

In numărul din 2 Noemvrie, DER BUND publică o corespondență din Roma în care arată că enervarea manifestată de Italia față de sancțiuni este o dovadă că își dă seama că nu va fi ușor să reziste.

Presa austriacă.

In numărul din 3 Noemvrie, NEUES WIENER TAG-BLATT scrie:

„Nădejdea că se va găsi o formulă pentru aplanarea conflictului italo-abisian înainte de intrarea în vigoare a sancțiunilor, s'a dovedit înșelătoare.

„Anglia se înarmează. Atât în direcția militară cât și în direcția politică.

„Ea domină la Geneva, în Marea-Mediterană și în influența ei se resimte în multe locuri pe Continent, unde până acum ea s'a resimțit foarte slab sau de loc în comparație cu cea franceză.

„Din cauza principelui Paul, care a trăit mult timp în Anglia, Iugoslavia s'a atașat mai strâns de Londra.

„D. Milan Hodza, viitorul om din Cehoslovacia, va aduce cu sine o concepție de politică externă care se bazează pe raporturi mai cordiale cu Marea Britanie.

„Este demn de remarcat că Anglia se străduiește să recâștige Germania pentru Societatea Națiunilor, precum a declarat d. Baldwin alaltăeri într'un discurs electoral.

„Ținând seamă de toate aceste, cheia unei soluționări pașnice a conflictului italo-abisinian se află deci la Londra.

„A eșuat nădejdea că în actuala sesiune a Societății Națiunilor se va ajunge cel puțin la o apropiere a punctelor de vedere. Nu va rămâne altceva de făcut decât să se reia din nou străduințele, nelăsând ea lucrurile să-și urmeze cursul“.

Presa polonă.

WARSZAWSKI DZIENNIK NARODOWY din 1 Noembrie publică un articol intitulat: „Sfârșitul antracului“ în care relevă începutul unei noi acțiuni din partea Societății Națiunilor pentru continuarea tratativelor în legătură cu conflictul italo-abisinian.

„Ar fi greu de prevăzut, scrie ziarul, cum se va desfășura actul al doilea. Va fi cu atât mai greu cu cât Britania și Italia, profitând de antracul dintre tratative, au știut prin diferitele știri și comentarii să influențeze opinia publică europeană.

„Mai aprigă activitate a desfășurat Anglia, care caută să convingă lumea că ea urmărește mai întâi de toate interesele generale și nicidecum interesele proprii și că în această privință guvernul englez este hotărât să nu cedeze.

„Cu toată această propagandă, se știe foarte bine că Marea Britanie are interese vitale atât în Marea Mediterană cât și în Africa și atacă Italia, apărând interesele sale proprii.

„Se pare însă, continuă ziarul, că lipsa de pregătire militară necesară, precum și alte greutăți interne o face să susțină neutralitatea. Ceea ce este sigur e faptul că trebuie să dăm cât mai puțină crezare ziarelor engleze, și în special, celor continentale care deservește interesele Angliei.

„Italia a adoptat o altă tactică. Mussolini se arată foarte înțelegător și este gata să înceapă tratativele, ba chiar, a și prezentat un proiect de înțelegere cu Abisinia.

„A obținut deja amânarea termenului aplicării sancțiunilor economice. Tactica lui este foarte îndrăzneată și prevăzătoare.

„Este sprijinită însă de politica d-lui Laval, dictată de sănătosul instinct de conservare a economiei Statului.

„Desfășurarea actului al doilea, încheie ziarul, va putea poate să lumineze mai bine situația internațională“.

Oficiosul guvernului KURJER PORANNY din 2 Noembrie, sub titlul „Pe arenă și după culisele războiului“, publică un articol semnat de Konstanty Simouolewicz, care scrie între altele:

„Devine din ce în ce mai evident că pentru a se putea executa aplicarea sancțiunilor, Geneva va trebui să cumpere participarea Germaniei la sancțiuni prin cedarea măcar a unei părți din fostele colonii germane din Africa.

„Presa merge și mai departe, sublinind că Germania s'ar mulțumi numai cu restituirea coloniei orientale Tauganica.

„Când și cum se va putea efectua aceasta este greu de prezis“.

WARSZAWSKI DZIENNIK NARODOWY din 2 Noembrie publică un articol intitulat „Masoneria și Italia“, în care spune între altele:

„Istoria ne învață cum conducătorii politicii engleze

au știut să profite de organizațiile masonice din alte țări, întrebându-le pentru scopurile lor.

„Este de asemenea adevărat că și în prezent directiva lojilor engleze exercită o puternică influență asupra masoneriei universale. Astăzi, distrugerea fascismului ar fi un pas înainte pentru ca Anglia să-și creeze o situație politică asemănătoare aceleia de care se bucura în preajma războiului mondial“.

ILUSTROWANY KURJER CODZIENNY din 5 Noembrie, sub titlul „Tratativele diplomatice continuă“, scrie printre altele:

„Sancțiunile sunt amânate până la 18 Noembrie.

„La actuala adunare a comitetului, continuă ziarul, a vorbit d. Laval, care a subliniat lealitatea Franței și eforturile ei pentru aplanarea conflictului. Astăzi Franța este în căutarea persoanelor ce ar putea să înceapă noi tratative“.

Reproducând discursul ministrului Hoare, ziarul notează că „unicul scop urmărit în prezent de Anglia, este terminarea războiului.

„Anglia speră că Societatea Națiunilor va putea să rezolve această chestiune cu concursul tuturor“.

Presa iugoslavă.

Sub titlul „Înțelegerea balcanică și echilibrul în Mediterană“, L'ECHO DE BELGRADE din 30 Octomvrie examinează poziția acestei grupări politice în fața tensiunii anglo-italiene din Mediterană, ca urmare a conflictului italo-abisinian. Ziarul constată:

„În cursul negocierilor care au precedat Înțelegerea balcanică din 1934, este verosimil să se fi discutat și cazul unui conflict maritim la care n'ar lua parte nici unul din cele patru State, dar care le-ar putea interesa pe toate prin repercusiunile neprevăzute ce s'ar ivi la un moment dat.

„Nu putem spune că conflictul anglo-italian surprinde Înțelegerea balcanică. Ea are o constituție destul de robustă pentru a putea suporta încercări mult mai grave. Dacă convine Iugoslaviei și României să păstreze o poziție de așteptare, totuși Turcia și Grecia trebuie să ia unele precauțiuni pentru ele înseși.

„Ar fi greu pentru Turcia să uite că de curând chiar, unele poftă erau îndreptate către Asia Mică, iar d. Mussolini, într'un discurs care a dat loc la explicațiuni diplomatice, i-a reîmprospătat memoria prin faimosul său apel la concetățenii săi: „Viitorul nostru este în Orient“.

„Bulgaria vecină continuă să facă o politică aparte, nelipsită de suspiciunea de a simpatiza cu aceea a Italiei în Peninsula Balcanică.

„Desigur că n'a pierdut din vedere Tracia și Macedonia.

„În Grecia, elenismul s'a resemnat de pierderea Do-decanezului.

„Ar fi să exagerăm mult starea de lucruri dacă am spune că suntem în preajma războiului. Să spunem numai că Turcia și Grecia sunt acum mai vigilente decât oricând. Ele au cu atât mai mult motiv să fie de veghe, cu cât din conflictul actual, chiar dacă el se termină în modul cel mai pașnic, va rămâne totdeauna ceva. Fascismul care nu trebuie poate confundat cu națiunea italiană, a pus o candidatură expansionistă ale cărui scopuri sunt nesigure și nelimitate.

„De aceea, din moment ce fascismul pune în cauză o necesitate inezistibilă, națională, sentimentală, economică și demografică, în același timp, e natural ca vecinii Italiei să se întrebe în dauna cui se va satisface, în cele

din urmă, această nevoie. Vecinii Italiei trebuie, pentru orice eventualitate, să-și strângă rândurile. Acesta e, din fericire, tocmai cazul Statelor pentru care Înțelegerea Balcanică rămâne o lege și o garanție“.

L'ECHO DE BELGRADE din 30 Octombrie ocupându-se de chestiunea aplicării sancțiunilor contra Italiei, în raport cu interesele iugoslave, scrie între altele:

„Nu ne putem ascunde faptul că arma îndreptată împotriva Italiei poate răni și pe cei care o mănuesc. Urmările penibile ale sancțiunilor economice pentru Statele care le aplică sunt sigure.

„In ceea ce privește Iugoslavia, aplicarea sancțiunilor financiare va turbura simțitor comerțul cu Italia.

„In virtutea sancțiunilor financiare „clearing“-ul italo-iugoslav trebuie suspendat. Italianii vor fi obligați să plătească bani peșin la primirea mărfurilor. Aceasta pune chestiunea monedei pentru plăți. Demult, am citit în ziare, că, exportatorii români n'au voit să accepte vin-

derea grâului în lire italiene. Cu cât Italia se afundă mai mult în războiul cu Etiopia, cu atât lira va merge spre scădere. Penuria mijloacelor de plată va antrena micșorarea exportului iugoslav.

„Este inutil să relevăm importanța Italiei ca debușeu pentru produsele iugoslave. Iugoslavia se bucură față de Italia de un bilanț întotdeauna activ, căci această țară este cel mai mare importator al mărfurilor iugoslave.

„De aceea, ideea unui sprijin mutual între Statele care vor aplica sancțiunile împotriva Italiei, provine din partea delegaților iugoslavi la Geneva. Căci este greu să se găsească o țară care să sufere mai mult decât Iugoslavia de pe urma sancțiunilor contra Italiei. Debușeurile care se vor deschide, poate, fiindcă mărfurile italiene vor fi prohibite, nu vor putea fi utilizate de Iugoslavia de oarece, produsele de export ale acestor două țări se deosebesc radical. Singura șansă pentru Iugoslavia de a compensa paguba pe care o va suferi în urma pierderii comerțului său normal cu Italia, este de a înlocui Statele care au refuzat să aplice sancțiunile, adică, Austria și Ungaria, pe anumite piețe“.

POLITICA EXTERNĂ A POLONIEI

Presa engleză.

In numărul din 2 Noembrie MANCHESTER GUARDIAN publică un lung articol în care arată că în politica externă a Poloniei s'ar fi produs o importantă schimbare.

In alte ziare se examinează aceeași problemă, subliniindu-se că forța dominantă în Germania este din nou Reichswehrul, care nu este însă de loc favorabil politicii inaugurate prin acordul germano-polon. Această forță, afirmându-se în politica externă germană, determină o izolare a Poloniei, dacă Varșovia nu revine la politica ei dinainte de acordul polono-german.

Presa franceză.

JOURNAL DES DÉBATS din 1 Noembrie, se întreabă dacă s'a produs în urma schimbării guvernului și un reviriment politic în Polonia.

„Acest reviriment este neted perceptibil. Astfel d. Eugen Kwiatkowski, ministrul de finanțe, dela primele declarații făcute publicului a crezut necesar să vorbească mai ales de politica externă. Apoi la rândul său, președintele de Consiliu d. Koscialkowski a făcut în fața Dietei o declarație importantă. Așa că un lucru pare cert: țara cere schimbări radicale în toate organele Statului.

Guvernele a debutat cu cuvinte bune. Dar țara așteaptă acte.

Intr'adevăr poporul „nu mai poate răbda“, și pare decis să nu mai tolereze o politică externă care a reușit „să izoleze Polonia în afară“, (declarațiile d-lui Kwiatkowski), și o politică internă care a ajuns să creeze „o situație financiară catastrofală“, (declarația d-lui Koscialkowski). In acestea se rezumă poate motivele care permit să sperăm în reușita experiență pe care o va încerca noui guvern polon“.

L'AUBE din 2 Noembrie, sub semnătura d-lui Georges Bidault, ocupându-se de situația politică din Polonia, scrie:

„In ceea ce privește politica externă, liniștea Europei

poate câștiga mult dacă colonelul Beck s'ar cuminti sau și mai bine dacă el ar fi înlocuit.

„In ceea ce privește politica internă, e de cel mai mare interes ca ea să revie, în Polonia, la metode mai liberale.

„In falimentul cert și apropiat al amatorilor de dictatură, cauzele spirituale, cele mai sfinte nu vor fi compromise: trebuie să declarăm aci cu mândrie că am contribuit și noi la acest lucru“.

Presa elvețiană.

In numărul din 3 Noembrie, DER BUND, sub titlul: „Conflictul polono-cehoslovac“ publică o corespondență din Praga, semnată „U. R.“, în care scrie între altele:

„Dela încheierea convenției germano-polone, din Ianuarie 1934, raporturile dintre Varșovia și Praga, sunt în continuă răcire. Politica d-lui Beck a transformat vecinătatea dintre cele două State slave și așa nu prea cordială, treptat și sistematic în antagonism.

„Nu este clar ce se urmărește cu politica polonă. Ea a vătămat până acum raporturile cu Franța și Cehoslovacia, precum și cele cu Mica Înțelegere.

„Cehoslovacii, cu toate divergențele istorice, au privit pe vecinii lor poloni drept tovarăși de neam.

„Din 1918, Cehoslovacia a făcut Poloniei concesii fără să fi obținut vreun contra serviciu însemnat.

„Ar fi bine pentru Polonia, dacă în interesul păcii europene, n'ar face altă politică decât numai una exclusiv polonă“.

Presa polonă.

KURJER WARSZAWSKI din 3 Noembrie, sub titlul: „Importanta declarație a generalului Goering“, publică un articol, semnat de Wladyslaw Sikorski, în care reproduce declarația generalului Goering făcută în ziua de 27 Octombrie, însoțind-o de următorul comentariu:

„Normalizarea relațiilor cu vecinul nostru din apus, a început în ziua de 14 Septembrie 1933, iar în 1934, a fost aprobată de opinia publică polonă.

„De atunci, conducătorii Reichului au căutat să creeze fel de fel de planuri, însă acest joc a eşuat.

„Pentru libertatea noastră de acţiune, scrie în concluzie ziarul, tratativele polono-germane nu pot să fie nicio piedică.

„Ba din contră, pactul cu Germania ar trebui să ofere Poloniei o cât mai largă activitate politică pe terenul internaţional.

„Orice pacte ulterioare ar avea o mare importanţă pentru Statele ce le-ar încheia.

Numai astfel, pactul germano-polon ar putea să aibă importanţa ce i se cuvine“.

Acelaşi ziar, referindu-se la tensiunea polono-cehoslovacă, publică un articol intitulat: „Ce va aduce oare acest conflict“, în care relevă următoarele:

„Este foarte interesant de ştiut cum şi ce vor răspunde la această întrebare profesorii poloni?

„Disigur, că pe lângă alte cauze, este şi orientarea politică a Poloniei“.

Ziarul face o largă expunere asupra modalităţii de a aplana conflictul cu Cehoslovacia, pledând în acest sens.

POLSKA ZBROJNA din 2 Noembrie se exprimă împotriva comisiunilor de arbitraj polono-cehoslovace, printrucă „guvernul cehoslovac nu va respecta nici de data aceasta deciziunile, precum nu le-a respectat pe cele precedente prevăzute de pacte.

„Cehii, continuă să susţină că respectă orice hotărâre. Atunci, cine va putea să stabilească mai bine adevărul, dacă nu comisiunile formate din persoane imparţiale?“.

ILUSTROWANY RURJER CODZIENNY din 4 Noembrie publică, sub semnătura d-ului dr. Bakini-Homan, ministrul cultelor şi instrucţiunii publice ungare, un articol intitulat: „Polonia şi Ungaria sunt două bastioane ale civilizaţiei apusene“, în care relevă rolul ce l-au jucat cele două State în „apărarea civilizaţiei europene“.

„Datorită situaţiei lor geografice, celor două State le-a fost sortit dela început să servească, în decursul deceniilor, ca zid de apărare pentru independenţa popoarelor din Europa Centrală, precum şi a civilizaţiei apusene“.

Presă bulgară.

MIR din 29 Octombrie ocupându-se de conflictul cehopolon, sub titlul „Polonia şi Cehoslovacia“, publică un articol semnat de Anton Nicolov, relevând că încordarea dintre aceste două ţări, care durează de mai mult timp, a ajuns la o tensiune prea mare.

„Motivele actualului conflict, scrie ziarul, este vechia ceartă pentru teritoriul Tesin.

„Partea aceasta a Sileziei situată la graniţa dintre Polonia şi Cehoslovacia, are 2.280 kmp. După statistica din 1910, populaţia Tesinului este următoarea: 234 mii poloni şi 115 mii cehi şi 77 mii de germani. Pământul este foarte bogat în mine, care sunt exploatate cu multă raţiune.

„Tot aici se găseşte mine mari de cărbuni de piatră, lângă Morawska-Carvina.

„Deşi ţinutul este muntos, este tăiat de numeroase linii de căi ferate.

„Tochmai această bogăţie este cauza vechilor certuri dintre Polonia şi Cehoslovacia, care datează încă din 1918, pentru că amândouă ţările pretind bogăţiile acestui ţinut.

„In urma îndelungatelor tratative, în Iulie 1920, conferinţa delegaţilor, în această chestiune, a aplanat cearta,

hotărînd că partea de apus a ţinutului unde se află cea mai mare parte a bogăţiilor să revie Cehoslovaciei şi partea de răsărit Poloniei.

„Această decizie a fost socotită, la Varşovia, ca o mare nedreptate pentru Polonia.

„Conflictul de acum două săptămâni se datoreşte următorului fapt:

„La o solemnitate dată în cinstea celor doi aviatori poloni, consulul polon din Morawska-Ostrawa, a ţinut un discurs în care a atacat violent guvernul din Praga pentru persecutarea minorităţii polone.

„Cehoslovacia a socotit că ambasadorul polon şi-a încălecat datorila sa şi prin urmare are dreptul să-i retragă exequatur-ul.

„Ca răspuns la aceasta a procedat la fel şi guvernul polon, cu consulii cehi din Cracovia şi Poznanian.

„Situaţia dintre Cehoslovacia şi Polonia n'a fost aşa de grea, când conflictul se învârtea în jurul Tesinului.

„Astăzi, însă, conflictul se datoreşte şi unei alte cauze mai profunde.

„Şi anume: noua orientare politică a celor două State. De când Polonia a început să se apropie de Germania, între Varşovia şi Praga s'a produs o răcire.

„Guvernul cehoslovac a fost enervat, în special, din cauza unei prea pronunţate apropieri între Polonia şi Ungaria, apropiere socotită ca o ameninţare pentru securitatea Cehoslovaciei.

„Pe de altă parte, apropierea Cehoslovaciei de Rusia Sovietică, a produs acelaşi efect la Varşovia.

„Tochmai aici trebuie căutată explicaţia actualului conflict.

„Sperăm, însă, că înalta cultură a celor două State slave, le va da posibilitatea de a aplana conflictul.

„Noi, ca slavoni, conchide ziarul, din toată inima dorim să se stabilească iar pacea între amândouă Statele.

„Şi, suntem încredinţaţi că actualul conflict dintre cele mai cultivate dintre popoarele slave se va aplana în curând“.

Presă maghiară.

Sub titlul: „Amiciţia polono-maghiară“, ministrul cultelor şi al instrucţiunii publice al Ungariei, Valentinian Homan, publică în ziarul budapestan BUDAPESTI HIRLAP din 5 Noembrie, un articol de fond în care, după ce rezumă raporturile polono-maghiare şi activitatea comună polono-maghiară dela începutul secolului XII până la asedierea Vienei de către turci, conchide cu următoarele:

„Epoca biseculară a renaşterii şi a construirii vieţii de Stat moderne a Ungariei, a coinceis cu epoca decăderii, ciuntirii, a împărţirii Poloniei şi a îndelungatei opresiuni a naţiunii poloneze. Simpatia de amiciţie dintre cele două naţiuni s'a manifestat întotdeauna în timpul mişcărilor pentru independenţă, pornite acolo (în Polonia) în contra forţei ruse oprimate aici, (în Ungaria), în contra împărăţiei (Habsburgice) care contesta dreptul de autodeterminare al naţiunii, dar calea încheierii unei legături mai strânse între dânsese, a fost oprită din cauza situaţiei şi a divizării naţiunii poloneze.

Acum s'a întors roata. Unitatea naţiunii poloneze a fost restabilită, şi ea parcurge în cadrul Statului său, calea epocii de înflorire a vieţii sale istorice. Naţiunea maghiară, cu unitatea ei desfăcută, despoiată de cea mai mare parte a teritoriului său istoric, caută calea dezvoltării în viitor, şi în mijlocul eforturilor sale nu poate găsi mângâere şi sprijin decât la acei vechi amici, care înţelegând avertismentul istoriei, o sprijinesc prin sim-

patia lor, în năzuința sa de a-și apăra existența și dreptatea. Intre aceștia vedem, cu o deosebită căldură, că se întoarce spre noi națiunea poloneză de aceeași soartă și, reluând din nou firul legăturilor sentimentale și culturale de nouă secole, ne străduim și noi cu credință și cu convingere să adâncim amiciția noastră, și să continuăm construirea ei într'un cadru demn de grandiozitatea trecutului al celor două națiuni, de cultura celor două popoare“.

In același număr ziarul BUDAPESTI HIRLAP publică un raport special despre anumite festivități polono-maghiare dela Varșovia, în cadrul cărora d. Valentinian Homan a inaugurat „Institutul maghiar din Varșovia“, creând prin aceasta o puternică legătură culturală „între cele două națiuni surori“.

DUPĂ PLEBISCITUL DIN GRECIA

Presa maghiară.

In numărul din 4 Noembrie PESTER LLOYD scrie:

„Izbânda monarhiei în Grecia va avea importante consecințe în politica externă. Unele ziare franceze anunță de pe acum că Grecia va primi un credit mai mare din partea Angliei. Fie că această știre este exactă sau nu, cert este că Grecia monarhistă se va sprijini de Anglia în ce privește politica.

„Regele a trăit în timpul exilului în Anglia.

„Acest fapt apare în momentul războiului abisinian cu atât mai important, cu cât Grecia venizelistă a avut puternice simpatii pentru Italia.

„Cu aceasta crește considerabil influența Angliei în Marea Mediterană. Pe lângă proprietățile sale și amiciția credincioasă a Portugaliei și Spaniei, obține o nouă bază de operațiune diplomatică în răsărit.

Același ziar în numărul din 5 Noembrie scrie:

„Unica republicană dintre cele patru țări balcanice se întoarce la forma de Stat tradițională.

„Actualmente, litigiul a fost decis în direcție practică. Unde se îngrămădesc atâtea divergențe de opinii ca în aceste țări ale Europei și unde există atât de puțină stabilitate istorică, este probabil nevoie de continuitatea pe care o dă o dinastie vieții politice. În aceasta s'a rezolvit pentru moment problema politicii interne în Grecia.

„Dar cu începerea de astăzi apar multe semne de întrebare în politica externă.

„Harta diplomatică din Sud-estul Europei are astăzi o înfățișare cu totul alta decât acum zece ani. Divergențele de opinii greco-turce au fost îngropate. Intre cele două țări domnește un acord strâns. Ambele sunt membrii buni ai Înțelegerii balcanice și prin aceasta destul de apropiați de politica Quai d'Orsayului. În ce privește Grecia înțelegem buneloc ei raporturi cu Franța. Amiciția Greciei prea strânsă cu Anglia în primii ani după războiu au mânăto în aventura tragică a războiului turc, în care interese de petrol engleze luptau cu soldații greci împotriva soldaților francezi și turci. Mai înțelegem că Venizelos a căutat mai târziu alipirea de Italia pentru a avea o contra-balanță împotriva Micii Înțelegeri. Se va schimba acum dintrodată situația? Se va dovedi Re-

„La banchet, primul a tostat ministrul cultelor, provizoriu al Poloniei, Chylinski, care a spus între altele că Ungaria va avea prilejul să se convingă că tradițiile comune polono-maghiare vor constitui baza colaborării celor două popoare nu numai în trecut, ci și în prezent.

„Ministrul maghiar Homan, în răspunsul său, și-a subliniat activitatea sa ca istoric maghiar în legătură cu crearea și păstrarea legăturilor amicitiei istorice dintre polonezi și maghiari. A încheiat afirmând că guvernul maghiar este conștient de marea valoare și importanță a acestor legături“.

gele George, întors pe tron, drept exponent al politicii britanice?

„El și-a petrecut concediul forțat în Anglia. El se întoarce în țara sa cu cele mai calde simpatii ale opiniei publice engleze și probabil, și cu acele ale guvernului englez.

„În 1922 Anglia și-a pierdut influența în Marea Mediterană, răsăriteană, preluând Italia o parte a moștenirii sale. Firește că Italia, care tinde la ascensiune și în direcție navală, nu va admite ușor să i se ia această poziție.

„După cum vedem, restaurarea din Grecia ridică probleme, care, fiind în legătură cu viitorul Mării Mediterane, vor influența și întreaga soartă a Europei.

Presa engleză.

MANCHESTER GUARDIAN din 2 Noembrie scrie într'un articol de fond, referitor la plebiscitul din Grecia, că „principiile democratice nu au fost niciodată așa de batjocorite ca atunci când s'a luat hotărârea de a se ține un plebiscit în Grecia“.

„Pregătirile plebiscitului — scrie ziarul — sunt cele obișnuite pentru alegerile grecești, anume acelea care dau guvernului oportunitatea să uzeze de mijloace teroriste și de falsificări“.

Ziarul socotește că rezultatul votului în Grecia exprimă și mai puțin voința țării decât votul din Germania nazistă.

Presa franceză.

L'OEUVRE din 4 Noembrie, ocupându-se de plebiscitul din Grecia, scrie că opoziția fiind pusă în imposibilitate de a se exprima, primele rezultate „oficiale“ ale scrutinului dau o majoritate zdrobitoare monarhiei.

„Că după aceste alegeri, Atena ne anunță o zi calmă și un vot „triumfal“ pentru cauza regalistă; că apoi emisarii oficiali se vor duce la Londra pentru a invita pe regele George să răspundă „chemării poporului său“, nimeni nu va putea fi înșelat...

Regele George mai puțin decât oricine“.

Presa austriacă.

In numărul din 3 Noembrie, REICHSPPOST publică un articol de generalul Condylis, care, între altele, scrie:

„Odată cu restaurarea monarhiei va începe o eră de mari reforme, care va duce națiunea elenă din nou la ordine și prosperitate.

„Și va urma o reorganizare a vieții naționale.

„In ce privește politica externă, nu se va schimba nimic. Vom ține seamă de obligațiunile care ne-au fost impuse de tratate. Regele George este un partizan convins al pactului cel mai important, pactul balcanic. Vom continua cooperarea leală cu Societatea Națiunilor“.

Presa polonă.

Ziarele poloneze, referindu-se la rezultatul plebiscitului din Grecia, publică numeroase telegrame, unele fiind însoțite și de comentarii.

Astfel ILUSTROWANY KURJER CODZIENNY din 4 Noembrie scrie următoarele:

„Rezultatul actualului plebiscit a pus capăt republicei.

„Printr'o ciudată ironie a soartei rezultatul plebiscitului este același, ca și rezultatul plebiscitului pentru republică din 1924.

„Cu toate dispozițiile guvernului, republicanii au hotărât la început să ia parte la plebiscit, în acest scop s'au împărțit două feluri de cartele: albe și roșii.

„Deși rezultatul acestui plebiscit a fost prevăzut de mult, deși delegația trimeasă cu câteva zile în urmă a expus Regelui situația politică, totuși Regele a preferat să aștepte.

„La înapoierea sa în țară, Regele proiectează să viziteze întreaga țară“.

ILUSTROWANY KURJER CODZIENNY din 5 Noembrie, după ce subliniază încă odată rezultatul plebiscitului, relevă:

„Pe toate drapelurile se află imaginea Regelui. Toate balcoanele și porțile caselor, peste tot se aude imnul regal. Totul îți dă impresia că republica nici n'a existat în Grecia.

„Nu se știe însă, *continuă ziarul*, ce program de reacție politică va desfășura insula Creta, centrul opoziției republicane.

„Creta este însă prea departe, iar conducătorii republicani sunt fără putere. De asemenea și elementelor comuniste din Macedonia li s'a paralizat libertatea lor de acțiune.

„Sosirea Regelui și a familiei regale este așteptată cu nerăbdare“.

Presa bulgară.

MIR din 30 Octombrie, sub titlul „Noua schimbare în Grecia“, relevă între altele:

„Noua schimbare în Grecia poate să dea rezultate bune, dacă drepturile politice și cetățenești vor fi respectate și dacă Regele va ști să păzească țara de dezordine.

„Regele George nu este așa de tânăr, și nici lipsit de experiență, pentru ca slăbiciunile lui să fie acoperite sau seuzate.

„Având în fața sa o istorie serisă, plină de atâtea evenimente sângeroase, experiența proprie trebuie să-l ajute să scape de greșelile trecutului“.

„Este grea într'adevăr Coroana Regală, însă acela care o ia trebuie s'o poarte cu demnitate, onoare și să fie gata întotdeauna să se sacrifice pentru îndatoririle ce i-au fost impuse.

„Bucurându-se de dreptul de a concedia miniștri, dreptul de a sancționa legile și de neresponsabilitate, are atâtea privilegii, cu care se poate face și mult bine și mult rău.

„Dorința noastră, ca vecini, *conchide ziarul*, este ca viitorul monarh al Greciei să fie un exemplar de înțelepciune și raționament“.

PROBLEMELE EUROPEI CENTRALE

SITUAȚIA INTERNĂ A AUSTRIEI

LA RÉPUBLIQUE din 31 Octombrie 1935 publică sub semnătura d-lui Robert-Etienne, următoarea cronică asupra orientării politice interne a Austriei:

„In orice altă țară ca Austria, măsurile recente în favoarea remanierii ministeriale și declarațiile care le-au întovărășit, ar fi însemnat o orientare decisivă spre Statul totalitar, și ca urmare ascensiunea prințului Stahremberg la dictatură.

„Acesta era de fapt, șeful frontului patriotic, intru-nind toate forțele care în Austria s'au pronunțat pentru noul Stat — „creștin, corporativ și independent“ — și deținând monopolul activității politice. Dar în compoziția acestui front intrau elemente disparate, care contribuiau să-i dea înfățișarea coalițiilor parlamentare.

„Pe de altă parte, formațiunile paramilitare reprezentând forțele vii ale frontului patriotic se bucurau fiecare de autonomia lor, iar rivalitățile lor alimentau actualitatea politică.

„Autoritatea prințului Stahremberg nu se exercita decât asupra „Heimatschutz-ului“, cea mai veche și cea mai importantă din aceste formațiuni. Mulți liberali se numărau în rândurile Heimatschutz-ului, dintre acei care au fost partizani ai Anschlussului până la venirea d-lui Hitler la putere, și ai căror fii s'au raliat svasticeii.

„Lipsa de unitate ideologică care caracteriza „Heimatschutz-ul“, favoriza particularismul diverselor secțiuni și ambiția șefilor lor adesea ispitiți de a se servi de instrumentul ce-l dețineau în vederea unei politici personale.

„Astfel formațiunea „Heimwehr“-ului dela Viena, trecea drept garda pretoriană a colonelului Fey.

Mai omogenă era organizația „Ostmarkische Sturmsharen“, cea mai importantă din miliții după Heimatschutz, fondată de cancelarul Schuschnigg, atunci când nu era decât deputat al Tyrolului și care întrunește cea mai mare parte a tineretului catolic și monarhist.

„In fine, formațiunea „Treihheitsbund“, opera vechiului leader al clasei muncitorești, Kunschalk, a cărei conducere fusese luată de Dolfuss în persoană, câte va luni înainte de moartea sa.

Fără îndoială aceste trei formațiuni înjghebau un front militar al cărui șef era prințul Stahremberg.

Dar această unitate numai de paradă nu isbutea să acopere divergențele și rivalitățile.

De aci înainte, toate aceste formațiuni vor trebui să fuzioneze în cadrele Heimatschutz-ului, care va da numele său, noiei miliții.

„Totuși, această unificare, admitând că scopul ei este desinteresat, se va face la început, în folosul Heimatschutzului, ceea ce incită pe adversarii prințului Stahremberg să creadă că acesta va fi pentru dânsul un mijloc de a ajunge la puterea supremă.

„In realitate, nu trebuie să uităm că ne aflăm în Austria, țară unde trebuie să ne ferim de a lua lucrurile prea în serios.

„Oricare ar fi unitatea pe care o invocă, noul Stat Austriac se sprijină, de fapt, pe guvernarea a două partide: cel al socialiștilor creștini, reprezentanți ai democrației parlamentare și cel al Heimwehrului, partizani ai sistemului autoritar.

„Unii gândesc că prințul Stahremberg, subliniind fățiș solidaritatea sa cu d. Schuschnigg și devotamentul său față de programul politic al lui Dolfuss, care excludea dictatura de partid, nu o face decât ca o tactică în scop de a-și concilia adversarii.

„Credința mea, este că instinctul său politic îl conduce mai degrabă, în sensul natural al destinului Austriei, care este acel al compromisului, sau mai precis, acel al echilibrului între tendințe divergente și soluții contradictorii.

„De altfel, noii numiți la posturile de comandă, ale politicii sociale, profesorul Dobretzberger și inginerul Strobl, care trec drept oameni de primul ordin, aparțin neau aripei stângi a socialiștilor creștini și sunt susceptibili de a lărgi bazele guvernului în direcția sindicatatelor.

„Dar, beneficiarul remanierii guvernamentale să fie în definitiv, cel care pare a fi astăzi?“

CONSILIUL ECONOMIC AL MICEI ÎNTELEGERI

JOURNAL DES NATIONS din 31 Octombrie, referindu-se la întrunirea recentă a Consiliului economic al Micei Înțelegeri, după ce enumără acordurile, convențiile și protocolurile semnate sau aflate în studiu, serie, între altele:

„Scopul Micei Înțelegeri economice este cunoscut. Ea dorește realizarea pe teren economic a unei apropieri

obținute, deja pe terenul politic, intensificarea schimburilor dintre cele trei State, simplificarea formalităților vamale și crearea unui grup omogen, care să aibe o producție suficientă pentru nevoile sale.

„In 1934, la prima întrunire a Consiliului economic, la Praga, perspectivele erau favorabile. Se părea că Cehoslovacia cu industria sa, relativ dezvoltată, ar putea schimba avantajos produsele sale cu produsele agricole a celorlalți doi asociați. Materiile prime erau bine distribuite: cărbunele în Cehoslovacia, petrolul în România și minereurile în Iugoslavia.

„Dar, când s'a atacat fondul acestor probleme, s'a văzut dificultatea derivării curentelor comerciale, stabilite cu ani înainte.

„De data aceasta, însă, cele patru comisii speciale, întrunite la Belgrad, au elaborat un număr de convențiuni, care marchează un vădit progres în cooperarea economică a celor trei State“.

Ziarul observă însă că problema crucială rămâne, totuși intensificarea schimburilor între cele trei țări, problemă, pe care el n'o consideră încă pe deplin soluționată.

REÎNARMĂRILE UNGARIEI ȘI GERMANIEI

L'ECHO DE BULGARIE din 30 Octombrie 1935 publică următorul articol cu privire la reînarmarea Ungariei:

„Una din țintele urmărite cu îndărătnicie de diplomația maghiară este pretinsa paritate de drepturi a Ungariei, sau mai precis, libertatea pentru dânsa de a se înarma pe un picior de egalitate cu toți vecinii ei din Mica-Înțelegere.

„Ori tratatele de pace au redus armata acestei țări la un corp de 35.000 de soldați, adică la o forță suficientă pentru menținerea ordinii. Totuși dreptul la înarmare constituie alături de revizionismul și protecția minorităților ungare, una din condițiunile puse de Ungaria pentru semnarea pactului dunărean.

„Prin ce mod înțelege Ungaria să procedeze la reînarmarea ei?

„Postul colonel de Stat major, Nyiry Laszlo, ne dă în această privință informațiuni precise într'un număr recent al revistei MAGYAR KÜLPOLITIKA, organ oficial al Ligii revizioniste maghiare.

„Fostul colonel motivează pentru țara sa, necesitatea de a se înarma, scriind textual: „Ungaria are datoria de a se înarma în interesul păcii mondiale“.

„Care sunt efectivele trebuincioase Ungariei, „în interesul păcii mondiale“?

„Colonelul Nyiry ne lămurește asupra acestui punct, înaintând cifre ca orice tehnician demn de acest nume.

„Teoreticește zice el, Ungaria trebuie să dispună de o armată egală în număr forțelor reunite ale celor trei State care compun Mica-Înțelegere. Și cum după datele sale, România, Cehoslovacia și Iugoslavia, au respectiv în timp de pace, efective de 255.000, 176.000 și 150.000

soldați, rezultă că Ungaria ar trebui să poată întreține și echipa o armată de 581.000 oameni.

„Având însă în vedere că o parte importantă a armatelor celor trei State ar putea fi întrebuințată în caz de conflict, pe un alt teatru de operațiuni, Ungaria ar fi dispusă să reducă pretențiunile ei, mulțumindu-se cu forța egală, celor pe care România, Cehoslovacia și Iugoslavia ar putea să i-le opună, și pe care le-ar ține în respect până la sosirea elementelor de întărire, trimise de Italia în ajutorul ei.

„Ungaria ar putea număra la rigoare, o armată de 150.000 soldați pe timp de pace, adică efective de cinei ori mai mari decât acele de care dispune în prezent, înstituind totdeodată serviciul obligatoriu de doi ani.

„Această armată va trebui să fie înzestrată cu toate mijloacele moderne de luptă: artilerie grea, gaze, avioane, plus o flotilă de torpiloare pe Dunăre. Ea va avea mai ales nevoie de un mare număr de avioane, pentru a putea face față armatelor Miciei-Înțelegeri, până în momentul sosirii coloanelor de ajutor.

„Acesta este minimum cerut de necesitățile armamentului ungar, și la care Ungaria nu poate renunța deoarece autorul ne-o spune odată mai mult: „pacea lumii este în joc“.

In numărul din 3 Noembrie, PESTER LLOYD, publică un articol de d. Henry Bérenger. Autorul scrie între altele:

„Germania înarmată în întregime este o putere ciototul alta, decât Germania de dinainte de înarmare.

„Centrul de gravitate al păcii a fost mutat din nou la Berlin, fără ca Geneva să fi putut împiedeca lucrul acesta“.

Cotidianul parizian LE JOURNAL din 2 Noembrie, sub titlul „O nouă etapă în rearmările Germaniei“, scrie:

„Ziua de ieri a consacrat în mod definitiv violarea clauzei militare ale tratatului dela Versailles. Conscrip-

țiunea hotărâtă în principiu la 16 Noembrie, a intrat în vigoare în tot cuprinsul Reichului.

„Este singurul succes pozitiv al regimului hitlerist pe planul internațional. Germania reluându-și libertatea de a se înarma, întrebarea se pune în ce scop? Sforțările intensive în această direcție, mărturisite de generalul Goering, vor avea de sigur o limită. Un popor nu suportă sacrificii fără o țintă precisă. Care poate fi ținta în momentul unde se vorbește cu atâta insistență de nereușita unei expansiuni. Și în această privință ne putem lăuda de a fi fost depășiiți de evenimente“.

POLITICA EXTERNĂ A UNGARIEI

In numărul din 2 Noembrie, PRAGER PRESSE publică o corespondență din Buăpesta, în care scrie, între altele:

„Vizita la Berlin a d-lui Gömbös, precum și atitudinea reprezentantului guvernului maghiar la Geneva, împotriva aplicării sancțiunilor, sunt o dovadă că guvernul Gömbös, își continuă direcția: Berlin-Roma.

„Intâlnirea primului-ministru cu Ducele nu mai este considerată astăzi ca fiind urgentă.

„In primul rând, din cauză că Ungaria a fost la Geneva împotriva sancțiunilor, așa că echilibrul osiei Berlin-Roma, este privit drept restabilit și fără călătoria la Roma. Pe de altă parte, există anumite scrupule în urma neutralității Germaniei față de războiul italo-abisinian.

„Și apoi: vizita d-lui Gömbös la Roma nu este considerată urgentă de cercurile maghiare, deoarece și aceste cercuri recunosc punctul de vedere al altor cercuri importante, anume, că atitudinea Ungariei la Geneva a trecut limita dictată de interesele de politică externă ale unei țări mici.

„Acei care au astfel de scrupule, se tem de o repercusiune vătămătoare a votului negativ dela Geneva asupra raporturilor între Ungaria și Anglia“.